

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Глухівського НПУ
ім. О. Довженка
Марина ХРОЛЕНКО
ім'я, прізвище
«08» «08» 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
виробничої психодіагностичної практики

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Предметна спеціальність:

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Статус: обов'язкова

Структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію навчальної дисципліни: Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

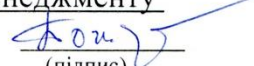
Кафедра: педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин				Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття			Самостійна робота	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Практичні заняття			
Денна	3	6	6	180					+	
Заочна	3	6	6	180					+	

Робочу програму складено на основі: Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія (затвердженого та введеного в дію наказом Міністерством освіти і науки України від 24.04.2019 року № 565) та змін до Стандарту, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України № 1583 від 29.12.2023 р., № 842 від 13.06.2024 р., Професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти», затвердженого наказом Мінекономіки № 2425 від 24.12.2020 р., Професійного стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)», затвердженого наказом Мінекономіки № 211 від 03.02.2021 р., освітньо-професійної програми «Психологія», навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 053 Психологія Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Укладачі робочої програми:

Валерій ПОЛІЩУК, доктор психологічних наук, професор кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

Юрій РЯБКО, викладач кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту
протокол від «27» серпня 2024 року № 1

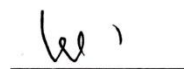
Завідувач кафедри Павло БІЛЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

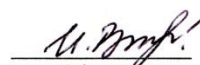
вченою радою ННІ Педагогіки і психології
протокол від «28» серпня 2024 року № 7

Голова вченої ради ННІ Педагогіки і психології Андрій ШЕРУДИЛО, кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми Інга ПОЛІЛУЄВА, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

Пояснювальна записка

Виробнича психодіагностична практика є одним з перших виробничих етапів практичної підготовки студентів до професійної діяльності, на якому закладаються основи практичних вмінь і навичок, творчого ставлення до діяльності, відбувається формування професійних якостей особистості майбутнього практичного психолога.

В основі психодіагностичної виробничої практики лежить системний підхід до формування навичок професійної діяльності студентів, що включає поєднання теоретичних знань і практичних умінь. Відтак найголовнішим критерієм ефективності проходження виробничої практики є здатність студентів вирішувати професійні проблеми. Практика побудована за принципом поступового поглиблення знань та умінь професійної діяльності психолога відповідно до теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами.

Мета практики – поглиблення й закріплення знань, здобутих студентами в процесі вивчення теоретичних дисциплін професійної підготовки; розвиток і вдосконалення професійних компетентностей психолога в установах, де проходить практика, через застосування методів психологічної діагностики; практичне застосування методик діагностики і прийомів обробки дослідницької інформації; набуття практичних навичок формулювання психологічних висновків і діагностичних звітів; збирання матеріалів для підготовки курсових робіт, передбачених навчальним планом.

Завдання практики:

- 1) поглибити теоретичні та практичні знання студентів у сфері діагностичної роботи;
- 2) сприяти формуванню індивідуального стилю, власного професійного підходу в плануванні та проведенні діагностики;
- 3) формувати навички комплексного бачення психологічних проблем, їх детермінант;
- 4) розвивати практичні навички формулювання психологічних висновків і діагностичних звітів.

Основні навчальні компетентності як результат успішного проходження практики

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності;

Фахові компетентності(ФК)

- ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології
- ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).
- ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
- ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій
- ФК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження
- ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
- ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну

та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

ФК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

ФК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання(ПРН):

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Бази проведення практики – установи та організації де працює психолог (ЗДО, ЗЗСО, заклади фахової передвищої освіти, соціально-психологічні служби для молоді, державні та приватні підприємства, установи та фірми, медичні установи, телефони довіри тощо).

Тривалість практики 4 тижні для студентів денної форми навчання; 2 тижні для студентів заочної форми навчання (180 год. – 6 кредитів). Проводиться на III курсі у другому семестрі, форма контролю ***залік***.

Програма практики та її результати.

Підготувати власну програму дослідження за одним із запропонованих напрямків:

- 1) індивідуально-типологічні особливості (за вибором: темперамент, характер, емоції, воля, здібності);
- 2) пізнавальна сфера (за вибором: сприймання, пам'ять, мислення, уява, увага);
- 3) дезадаптованість особистості;
- 4) причини неуспішності;
- 5) мотивація навчальної діяльності;
- 6) інтереси школярів.

Примітка. За згодою керівника практики студент може обирати тему дослідження, яка входить у сферу його дослідницьких інтересів.

Разом із самостійно обраними методами і відповідними їм методиками діагностики студент-практикант повинен використати методи спостереження і психологічної бесіди.

Підготовка дослідницької програми, протоколів спостережень, психологічних бесід, інших неекспериментальних методів дослідження та експериментів має відповідати усім науковим та методичним вимогам.

Звітна документація:

1. Щоденник, у якому відображена особистісна і професійна рефлексія діяльності студента, його труднощі, вагання, вдалі знахідки, питання, які потребують наступного вивчення, роздуми тощо.

2. Характеристика з місця проходження практики з рекомендованою оцінкою.

3. Звіт про проходження практики.

4. Дослідницька програма.

5. Протоколи з інтерпретацією дослідницьких даних.

6. Діагностичні висновки із зазначенням детермінант дослідницької проблеми та прогнозом наступного розвитку.

7. Розроблена розвивальна програма (план, рекомендації) профілактичних заходів з метою попередження психологічних ускладнень, створення умов повноцінного функціонування та розвитку особистості.

Кількісні оцінювання

№	Форми роботи	Бали
1.	Щоденник	10
2.	Програма дослідження	20
3.	Звіт про проходження практики	10
4.	Протоколи з інтерпретацією дослідницьких даних	15
5.	Діагностичні висновки з зазначенням детермінант дослідницької проблеми та прогнозом наступного розвитку	20
6.	Розроблена розвивальна програма (план, рекомендації) профілактичних заходів).	10
7.	Додатки (матеріали обстеження)	10
8.	Характеристика з місця проходження практики з рекомендованою оцінкою	5

Якісні оцінювання

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Критерії
A	90-100	Проведення діагностичних обстежень з дотриманням морально-етичних принципів роботи психодіагноста. Вільне володіння діагностичним інструментарієм. Грамотна побудова програми обстеження з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей дитини та конкретних умов проведення діагностики. Комплексне бачення проблеми дослідження з позиції її теоретичного та практичного вивчення. Вільне оперування статистичними методами обробки даних у залежності від характеристики зібраної дослідницької інформації.

		Вміння інтерпретувати кількісну інформацію досліджень, формулювати висновки. Здатність узагальнювати та інтегрувати отриману інформацію, формулювати діагностичні висновки прогностичного характеру.
B	82-89	Проведення діагностичних обстежень з дотриманням морально-етичних принципів роботи психодіагноста. Достатній рівень володіння діагностичним інструментарієм. Грамотна побудова програми обстеження з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей дитини та конкретних умов проведення діагностики.. Комплексне бачення проблеми дослідження з позиції її теоретичного та практичного вивчення. Розуміння доцільності використання окремих груп методів статистичної обробки даних. Володіння процедурою їх проведення. Вміння інтерпретувати кількісну інформацію досліджень, формулювати висновки прогностичного характеру.
C	74-81	Проведення діагностичних обстежень з дотриманням морально-етичних принципів роботи психодіагноста. Достатній рівень володіння діагностичним інструментарієм. Наявність незначущих помилок у побудові програми обстеження з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей дитини та конкретних умов проведення діагностики. Комплексне бачення проблеми дослідження з позиції її теоретичного та практичного вивчення. Несуттєві помилки під час використання окремих груп методів статистичної обробки даних. Достатнє володіння процедурою їх проведення. Вміння інтерпретувати кількісну інформацію досліджень, формулювати висновки прогностичного характеру.
D	64-73	Проведення діагностичних обстежень з дотриманням морально-етичних принципів роботи психодіагноста. Орієнтація в діагностичному інструментарії. Побудова програми обстеження з урахуванням вікових особливостей дитини та конкретних умов проведення діагностики. Комплексне бачення проблеми дослідження з позиції її теоретичного та практичного вивчення. Обмежене розуміння доцільності використання окремих груп методів статистичної обробки даних. Поверхове володіння процедурою їх проведення. Помилки в інтерпретації кількісної інформації досліджень, поверховість формулювання висновків, відсутність їх прогностичного характеру.

E	60-63	Проведення діагностичних обстежень з дотриманням морально-етичних принципів роботи психодіагноста. Орієнтація в діагностичному інструментарії. Побудова програми обстеження з урахуванням вікових особливостей дитини та конкретних умов проведення діагностики, не враховані індивідуальні особливості. Поверхове уявлення про проблему дослідження з позиції її теоретичного та практичного вивчення. Обмежене розуміння доцільності використання окремих груп методів статистичної обробки даних. Недостатнє володіння процедурою їх проведення. Низький рівень інтерпретації кількісної інформації досліджень, штучність запропонованих висновків, відсутність їх прогностичного характеру.
FX	35-59	У діагностичних обстеженнях не дотримувалися морально-етичні принципи роботи психодіагноста. Відсутня орієнтація в діагностичному інструментарії. Побудова програми обстеження не враховує вікових особливостей дитини та конкретних умов проведення діагностики. Відсутнє комплексне бачення проблеми дослідження з позиції її теоретичного та практичного вивчення. Поверхові уявлення про доцільність використання окремих груп методів статистичної обробки даних та процедуру їх проведення. Грубі помилки в інтерпретації кількісної інформації досліджень, примітивізм висновків, відсутність їх прогностичного характеру. Плагіат. Фальсифікація дослідницької інформації.
F	1-34	У діагностичних обстеженнях не дотримувалися морально-етичні принципи роботи психодіагноста. Відсутня орієнтація в діагностичному інструментарії. Відсутня програма обстеження. Не володіє процедурою обробки кількісної дослідницької інформації. Примітивізм висновків. Плагіат. Фальсифікація дослідницької інформації.

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. Андрушко Я.С. Основи психологічного тренінгу та психокорекція. Львів : Львівська політехніка, 2021. 236 с.
2. Андрушко Я.С. Психокорекція : навч.-метод. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
3. Дуткевич Т.В. Дитяча розвивально-корекційна психологія [текст] Модульний навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 304 с.
4. Зливков В., Ліпінська С., Лукомська С. Сучасні тренінгові технології: інтегративний підхід : навч. посіб. Київ : Лисенко М.М., 2020. 207 с

5. Панчук Н.П. Основи психокорекції особистості дитини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021.
6. Панчук Н.П. Психологічна діагностика професійної придатності фахівця: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2019. 130 с.
7. Кузікова С.Б. Основи психокорекції : навч. посіб. Київ : Академія, 2021. 336 с.
8. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2020. 304 с.
9. Мельничук О.Б. Основи психоконсультування та психокорекції. Київ : Каравела, 2019. 390 с.
10. Тат'янчиков А.О. Основи психокорекції : навч.-метод. реком. Одеса : Фенікс, 2021. 40 с.

Додаткова:

1. Берн Е. Вступ до психіатрії та психоаналізу. Просто про складне. Київ : Клуб Сімейного Дозвілля, 2022. 416 с.
2. Бикова А. Школярі «лінивої мами». Київ : Читака, 2018. 288 с.
3. Бикова А. Як подружити дітей з емоціями. Поради «Лінивої мами». Київ : Читака, 2018. 128 с.
4. Гарріс Н.Б. У глибокій прірві. Як позбутися наслідків дитячих травм. Київ : BookChef, 2021. 336 с.
5. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання. Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. 424 с.
6. Гібсон Л.К. Вільні діти емоційно незрілих батьків. Як встановлювати кордони, активно діяти та проявляти себе у стосунках з емоційно незрілими людьми. Київ : Наш Формат, 2022. 248 с.
7. Гончарук Н.М. Теоретичні і методичні засади психологічного регулювання комунікації у підлітків із порушеннями інтелекту : моногр. Київ : Наша друкарня, 2021. 340 с.
8. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Київ : Vivat, 2020. 512 с.
- а. Доулесс Дж. Іди туди, де страшно. І матимеш те, про що мрієш. Київ : BookChef, 2022. 320 с.
9. Дуткевич Т.В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 304 с.
10. Основи науково-психологічних досліджень: навчально-методичний посібник для студ. вищ. навч. закл. за спец. "Психологія" / З. М. Адамська, І.П. Андрійчук, О.М. Воронкевич [та ін.]. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2018. 207 с.
11. Яценко Т.С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціальнопсихологічне навчання: Навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 679 с.
12. Туриніна О.Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навчально-методичний посібник. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал». 2018. 206 с.
13. Вайинський, С. Е., Щербак, Т. І. (2016). Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С.Макаренка.